

[Rager.]

ligt, skal anvendes til Udligning af Priser for indførte Varer“. Jeg mener, at man snarere maatte sige, at det er dèr, hvor det danske Prisniveaus Tilpasning paa enkelte bestemte Varer gjorde det ønskeligt, man skaffer Midler til Nedbringelse ad kunstig Vej. Da vi skal have Udvalg, synes jeg, at man dèr skulde drøfte Spørgsmaalet og i alt Fald, hvis man ikke kan vente en Ændring i Lovforslaget, i Betænkningen gjorde det helt klart, hvad Meningen er, saa der ikke bliver nogen Misforstaaelse, for jeg forstod paa det ærede Medlem Hr. Himmelstrups Udtalelser, at der ogsaa under Diskussionen her er kommet Misforstaaelser.

Valdemar Thomsen: 3. August-Loven, som vi her behandler, er sikkert godt paa Veje til at blive lige saa upopulær som Bemyndigelsesloven af 7. August 1914. Hvis man vil undgaa, at Befolkningens Retsopfattelse helt forkvakles, tror jeg, at det bliver nødvendigt, at Rigsdagen faar noget mere Haand i Hanke med Udviklingen, end Tilfældet har været siden denne Lovs Tilblivelse. Jeg skal villigt indrømme, at det i en vanskelig Situation som den nuværende maa være saaledes, at der kan handles hurtigt og resolut, men man er inde paa et Skraaplan, naar de Bemyndigelser, Loven indeholder, fordi det er bekvemt, udnyttes saaledes, at Omraader, der hører hjemme under den almindelige Lovgivning, unddrages denne. Netop saadan er det efter min Mening ved at gaa. Vi glider længere og længere ind i den bureaukratiske Styreform. Slemt var det med Kontorstyret før Krigen, men værre og værre bliver det. Den reelle Magt er paa faa Hænder, medens Ansvaret, i hvert Fald det formelle, lægges over paa Rigsdagen. Magten og Ansvaret bør følges ad, hvis Ansvaret ikke i for høj Grad skal forflygtiges. Rigsdagen bliver under disse Omstændigheder en Skygge af sig selv, en Slags Ekspeditionskontor, der er aabent 4 Dage om Ugen fra Kl. 1 til 1½, medens alle Beslutninger, der er afgørende for, om Befolkningen vedblivende kan leve og arbejde, tages helt andre Steder.

Monopoler og Særrettigheder blomstrer som ingen Sinde tidligere. Saa vidt har man drevet det, at man f. Eks. for at sende Kartoffler her til København skal indsende en Ansøgning til noget, der hedder Kartoffelcentralen. Hvis saa Ansøgningen bliver bevilget — det bliver den ikke for Øjeblikket —, saa skal der betales en Afgift for hver Tønde, der passerer Bygrænsen. Det er

Bompengenes Tid om igen, ja, værre endnu, nu er det nemlig en hel Naadessag overhovedet at komme igennem Bommene. Saa undrer man sig endda over, at Fødevarerne stiger i Pris! Jeg vil gerne spørge den højtærede Handelsminister, om dette Eksperiment er faldet saa heldigt ud, at vi kan vente os noget tilsvarende ude i Provinsen. I saa Fald vil nemlig Indtjeningsmulighederne for mange Kartoffelavlere indskrænkes yderligere.

Et andet lille Eksempel, der viser, hvordan Rigsdagen kommer til at hæfte for Bemyndigelseslovene, er dette: Da jeg i Dag spiste min Morgenmad, bemærkede jeg, at et Stykke uden Paalæg, et Stykke Rugbrød med 5 g Smør var forhøjet med 10 Øre. Hvordan det kunde være? Jo, oplyste Betjeningen, det skyldes den nye Lov. 5 Gram koster ca. 2 Øre. Og man mente i Fjor, at det vilde være katastrofalt, om Smørprisen til Producenterne blev forhøjet med 10 pCt. Jeg gad i Grunden vidst, hvad Husmanden, der har sin væsentligste Indtægt fra det, nogle faa magre Køer kan give ham, vil tænke, naar han hører, hvor meget hans Smør er værd, naar det serveres her i København.

Jeg har ikke noget imod, at Foranstaltninger, der nødvendigvis maa gennemføres omgaaende, overlades til Ministeren og Administrationen; men det burde være paa den Betingelse, at Rigsdagen snarest muligt fik Lejlighed til at godkende eller ophæve de paagældende Foranstaltninger. Efter min Mening er det helt urimeligt Spild af Tid og Penge, og jeg fristes til at tilføje: af Prestige, at Folketing og Landsting, der repræsenterer en enestaaende alsidig Indsigt, bogstavelig talt intet har at tage sig til, samtidig med at det hele gaar paa bedste Beskub, simpelt hen fordi Administrationen er overlæst, eller fordi den mangler Evnen til at forme Regler og Lovparagraffer, der passer for det praktiske Liv. Følgen af det sidste bliver, at Reglerne ofte er affattet paa en saadan Maade, at de virker helt imod Hensigten og at almindelige dødelige simpelt hen ikke kan overholde dem.

Under slige Omstændigheder tror jeg det vilde være formaalistjenukt at give en Instruks til Landets Dommere om, at der bør skelnes mellem egentlige Love, der er grundigt behandlet og vedtaget af Rigsdagen, og saa de mere eller mindre tilfældigt formede Bekendtgørelser. Navnlige finder jeg, at Dommerne, hvad de sidste angaar, altid burde have Pligt til at undersøge, om Bekendtgørelserne er i Overensstem-